

Sverige befinner sig i ett sårbart läge

Den 27 oktober till 2 november blev en mörk vecka över Svea rike både i fysisk och andlig mening. Höstmörkret började göra sig gällande allt mer och natten mellan lördagen och söndagen gick vi tillbaka till normaltiden, en tydlig markering till den mörka årstiden. Det blev också en mörk vecka i andevärlden på grund av två historiska myndighetsbeslut. Måndagen den 27:e beslutade Riksbanken att sänka sin styrränta från 0,25 procentenheter till den lägsta nivån noll procent, och på torsdagen den 30:e beslutade regeringen att erkänna en palestinsk stat. Vårt land har försatts i en svår moralisk och andlig situation i och med dessa beslut, men tack och lov finns det ett ljus som lyser i mörkret och det är Jesus, han som är världens ljus. (Joh. 1:5 och 8:12). Han är Sveriges hopp i en mörk tid och om vi följer honom får vi del av livets ljus och kan därmed övervinna det mörker som finns runt omkring oss just nu.

Riksbankens sänkning av reporäntan från 0,25 procentenheter till den historiskt lägsta nivån noll procent verkar inte var så drastisk men det ger en signal om att det inte står rätt till i den svenska ekonomin. Sänkningen beror på den låga inflationen och reporäntan väntas ligga kvar på denna bottennivå i ett och ett halvt år. Det bedöms vara lämpligt att långsamt börja höja räntan först i mitten av 2016. Enligt riksbankschefen Stefan Ingves har inflationen haft en nedåtgående trend på många håll i världen de senaste åren med lägre oljepriser, lägre livsmedelspriser och sjunkande råvarupriser som också drar ned inflationstrycket.

Sådan låg styrränta har aldrig tidigare förekommit i Sverige, en åtgärd som borde förvåna då det sker under en period med erkänt stark offentlig ekonomi. Ekonomiska bedömare menar att Riksbanken var tvungen till detta drastiska beslut på grund av för låg tillväxt och inflation. Samtidigt har hushållens samlade tillgångar och skulder aldrig varit större än nu, samtidigt som bolånen ökar dubbelt så snabbt som BNP. Detta säger mig att något inte stämmer och att det ekonomiska läget är osunt och mycket sårbart.

Dessa båda beslut kommer i en tid som kännetecknas av stor oro och turbulens i världssamfundet – I Europa när det gäller ekonomin och i Mellanöstern på det politiska planet. Den ekonomiska krisen från 2008 har inte försvunnit, *"den har bara gjort armhävningar i rummet intill"* som SvD:s ekonomijournalist Andreas Cervenka uttrycker det. Den genomsnittliga statsskulden bland EU:s länder är nu 93 procent av BNP. I somras sa Jaime Caruana, finansman i Schweiz, att "det internationella systemet är på många sätt mer ömtåligt än det var i uppbyggnaden efter Lehman-krisen. Skuldkvoterna i de utvecklade ekonomierna har ökat med 20 procent till 275 procent av BNP sedan dess."

I EU-kommissionens höstrapport är man mer pessimistisk om Europas ekonomi nu jämfört med i våras. Man ser en försvagad återhämtning i EU och man ser även mer pessimistiskt på svensk ekonomi än regeringen. Den svenska kronan fortsätter att falla i värde, särskilt mot dollarn. Och den kommer att fortsätta att försvagas, tror SEB:s ekonomer. Tisdagen den 4/11 stod dollarn i 7.41 kronor, vilket innebär att kronan är på den svagaste nivån sedan augusti 2010. Med en global svag tillväxt talar det för att den ekonomiska krisen mycket troligt fördjupas och då kommer även Sverige att drabbas. Har vi beredskap för det?

I regeringsförklaringen den 3 oktober deklarerade statsministern Stefan Löfven att, *"Sverige ska erkänna Palestina som stat"*. Detta skedde timmarna innan Israel inledde sitt firade deras heligaste dag, Försoningsdagen vilket kanske var en slump men uppfattades som mycket okänsligt. Jag frågar mig om det

var nödvändigt att trumpeta ut detta i regeringsförklaringen, för att inte säga att det var felaktigt, då ett sådant viktigt politiskt ställningstagande bör förankras i Utrikesnämnden. Eftersom det inte finns någon sådan stat att erkänna undrar jag vad syftet är. Detta ensidiga ställningstagande i världssamfundets svåraste konflikt visar var regeringens sympatierna finns. Att säga som statsministern, *"vi vill påskynda processen och få två jämbördiga parter till förhandlingsbordet"* är inte trovärdigt. Det är ett önsketänkande att tro att terrororganisationen Hamas ska gå med på att erkänna Israels rätt att existera då det står i deras stadgar från 1988 att det är en plikt att döda judar. Mot denna bakgrund verkar regeringens beslut vara mycket naivt. Hur kan någon tro att Sverige ska få Israel till förhandlingsbordet genom ett sådant agerande. Israels reaktion, att omedelbart kalla hem sin ambassadör Isaac Bachman, visar hur allvarligt man ser på regeringens beslut.

Som första EU-land har regeringen tagit det historiska beslutet att erkänna staten Palestina, ett beslut som man menar är riktigt och viktigt i detta läge. *"Vi vill bidra till att ge en ny dynamik till fredssamtalen"*, har utrikesminister Margot Wallström sagt. Men såsom beslutet formulerats har man lämnat Oslo-avtalets intention från 1993 om att ett ömsesidigt erkännande måste föregås av förhandlingar mellan berörda parter. Regeringen tycks vilja tro att deras beslut kommer att stärka Sveriges anseende i världen. Det är möjligt, men till vilket pris? Några dagar efter erkännandet sa Wallström att hon tror inte regeringens erkännande av Palestina har försämrat relationerna med Israel. Det verkar vara ett önsketänkande, men framtiden får utvisa hur det blir med den saken.

Angående regeringens beslut har Per Jönsson, Mellanösternexpert på Utrikespolitiska institutet, sagt att denna regering agerar i motsats till den förra regeringen genom att man först säger vad man vill för att sedan få med sig fler EU-stater. *"Då blir det lättare att till exempel hota Israel med sanktioner,"* säger han. The Times of Israel rapporterade nyligen om att det inom EU förbereds för olika sanktioner mot Israel i syfte att få dem på knä för att förhandla om en tvåstatslösning med ett delat Jerusalem. Dessa planer, skriver man, har nu fått en skjuts framåt i och med Sveriges beslut att erkänna en palestinsk stat. Är detta regeringens taktik, vilket det finns skäl att tro, är det mycket allvarligt, för att inte säga rättsvidrigt.

I framtiden kan det bli aktuellt med märkning av varor från israeliska bosättningar har Wallström nyligen sagt i riksdagen. Hon ser helst att EU gemensamt skapar ett regelverk för konsumentmärkning av varor som kommer från israeliska bosättningar på ockuperad mark. Men om ett sådant dröjer utesluter hon inte att Sverige kan införa det på egen hand. *"Vi tycker fortsatt att det skulle bli mest effektivt med en sådan praktisk åtgärd med ett gemensamt regelverk inom EU. Men hittills har det inte gått så bra, så det finns ett antal länder som har gått före. Om vi inte ser någon öppning, så kommer vi också införa något liknande,"* säger hon.

Sveriges regering har i och med detta historiska beslut frångått den tradition av en mångårig positiv hållning gentemot Israel och det judiska folket som tidigare regeringar visat och som svenska folket i stor utsträckning stått bakom. Ur politisk synpunkt är beslutet ytterligt provocerande då Sverige för närvarande står ensamt i EU och i Norden i detta. Men än värre är det ur andlig synpunkt, ty Bibeln säger att den som välsignar Abraham ska Gud välsigna och den som förbannar Abraham skall Gud förbanna, (1 Mos.12:1-3). Detta gäller än idag och Guds välsignelse i och genom Abraham gäller alla hans ättlingar, både judar efter Isak och araber efter Ismael. Gud älskar både judar och araber men hans löften till Israel står fast. Landet och staden tillhör dem för evig tid. (Hes.37: 25f.; Jer.31:38 f.). I denna tid har Israels nation, som den enda demokratiska staten i Mellanöstern, en viktig uppgift att fylla inför alla världens nationer. Dels att vara en tillflyktsplats för förföljda och hemvändande judar och en hemort för dem som väljer att bo där.

Dels att vara ett vittnesbörd om Guds makt att bevara ett folk intakt trots lidanden och prövningar genom mänsklighetens hela historia.

Genom dessa två beslut har Sverige försatts i en svår moralisk och andlig situation och jag kommer att tänka på ett bibelord i Jeremia bok kapitel 22:29, "O land, land, land, hör Herrens ord!" Denna Guds maning gällde Israels folk som vänt sig bort från sin Gud. Jag upplever att Gud riktar samma maning till Sveriges folk idag. Han vädjar till oss att lyssna till vad Han har sagt och fortfarande säger i sitt Ord. Sverige, ja hela västvärlden har levt på kredittid i ekonomiskt avseende under lång tid, men så har det varit än mer i andligt avseende. Men kredittiden går mot sitt slut, om den inte redan är slut. Denna höst har Sverige försatts i ett sårbart läge och mycket talar för att de skakningar som vi sett denna sommar kan komma att tillta.

Claes-Göran Bergstrand. 2014-11-05